

УДК 617.77 – 001 – 003.93:615

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ РЕГЕНЕРУЮЧИХ ПРЕПАРАТІВ ХІТОЗАН ТА ХІТОЗАН-ГЕНТА НА ШВИДКІСТЬ ЕПІТЕЛІЗАЦІЇ ШКІРИ ПОВІК

Безкоровайна І. М., Шилкіна Д. І.

Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія"

Метою даної роботи є вивчення ефективності впливу регенеруючих препаратів на швидкість епітелізації шкіри повік. Препарати Хітозан та Хітозан-гента використовуються в лікуванні хворих з травматичними пошкодженнями та опіками навколоочних ділянок, в порівнянні з традиційною терапією. Встановлено, що включення препаратів Хітозан та Хітозан-гента в комплексне лікування раневих уражень повік очей сприяло в значній мірі покращенню перебігу післятравматичного періоду, скороченню термінів епітелізації тканин та усуненню рубцевої деформації повік, що потребує хірургічної корекції. Багатоплановий характер лікувальної дії, високий клінічний ефект застосування дозволяє рекомендувати Хітозан та Хітозан-гента в якості препаратів вибору для надання першої невідкладної допомоги в комплексному лікуванні раневих поверхонь різного походження на шкірі повік.

Ключові слова: опіки навколоочних ділянок, травматичні ураження шкіри повік, Хітозан, Хітозан-гента, лікування

Вступ

Опіки та ушкодження навколоочних ділянок являють собою значну медичну проблему. Їх питома вага серед інших захворювань органу зору складає близько 34%. Незважаючи на вдосконалення методів лікування, наслідки опіків та механічних ушкоджень є причинами грубих органічних та косметичних дефектів повік. Косметичне відновлення ушкоджених ділянок є одним з найскладніших і дорогих технологій, які потребують складного оснащення та спеціальних практичних навичок [1,2].

Для раннього місцевого лікування раневих поверхонь лише за останні 15-20 років запропоновано і застосовується значна кількість препаратів. Їх розмаїття свідчить про складність вибору найбільш ефективних засобів лікування. Ефективність місцевого лікування визначається в першу чергу критеріями загоєння ран. На жаль часта відсутність лікарів-офтальмологів на момент надання першої невідкладної допомоги постраждалим в дільничих та ряді районних лікарень призводить до некваліфікованого ушивання ран повік з послідовним утворенням рубців та подальших косметичних дефектів. Всевище викладене і обґрунтувало необхідність використання для обробки ран шкіри препаратів з дезинфікуючими, кровозупинними та регенеруючими властивостями, які б дали змогу не застосовувати хірургічної обробки та були б достатніми для медичної допомоги на первинній ланці.

Мета дослідження: Метою даної роботи є вивчення ефективності впливу регенеруючих препаратів Хітозан та Хітозан-гента на швидкість епітелізації шкіри повік.

Матеріали та методи дослідження

Під нашим наглядом знаходилося 25 амбулаторних хворих (38 очей) з опіковими та механічними пошкодженнями шкіри повік. У 20% хворих були термічні опіки, у 72% – травми з порушенням цілісності тканин, і у 8% – інші ураження. Терміни звернення з моменту травми коливались від однієї до 6 діб.

Клінічна картина хворих з опіками (5 хворих – 6 очей), характеризувалась еритемою, набря-

ком, кровотечею, утворенням пухирів, ерозій та виразок на шкірі повік. При механічних пошкодженнях 18 хворих (28 очей) звернулися зі свіжими ранами повік, а 2 хворих (3 ока) мали рани вкриті гнійним нальотом з некротичними краями [1,2,3,5].

В залежності від призначеного лікування, хворі були розділені на 2 групи: I група - 13 хворих (21 око), термін після травми 1-6 днів, отримували загальноприйнятну терапію, а саме: у 6 хворих (8 очей) проведена первинна хірургічна обробка ран з використанням діамантового зеленого та загальної антибактеріальної терапії; у 5 хворих з опіками (9 очей) використовували в лікуванні Пантенол-спрей на шкіру повік; у 2 хворих (3 ока) у зв'язку з гнійними ускладненнями ран, через пізні звернення, отримували місцево антисептики та антибактеріальні мазеві препарати. II група - 12 хворих (17 очей), термін після травми 1-3 дні, склали хворі з ураженнями, яким одразу ж при зверненні проводилися аплікації гелевого препарату Хітозан-гента, а у разі чистих ран – препарату Хітозан.

Хітозан – це полісахарид, виділений з панцира краба. Він є високоеластичним і всмоктуючим природним полімером, який не забиває пори шкіри і підтримує її зволоження. Плівка, що утворюється при нанесенні Хітозану та Хітозан-гента, має крово-зупинні, знеболювальні властивості, виконуючи роль шкіри людини [4].

Ефективність лікування оцінювалась по наступним клінічним критеріям: термін епітелізації; протизапальна дія препаратів; місцево-анестезуючий ефект; зупинка кровотечі; захист раневої поверхні від можливих пошкоджуючих факторів навколишнього середовища; гарний розподіл по раневій поверхні, змочування її та проникнення в раневі порожнини.

Результати та їх обговорення

Порівняльний аналіз результатів комплексного лікування пацієнтів показав, що в той час, як первинна хірургічна обробка ран шкіри повік ефективна лише в стані чистих, неускладнених ран та при достатньому рівні кваліфікації хірурга, то застосування препаратів Хітозан та Хітозан-гента (2 група хворих) доступне в більшості ви-

падків уражень і сприяє більш ранньому загоєнню травм повік (до 5 дня після травми) у 93% випадків. При використанні традиційної терапії (1 група хворих), термін загоєння склав 8 - 10 днів, а випадки неускладнених епітелізацій лише 75,6%.

При використанні Хітозан та Хітозан-гента відмічено: швидку кровозупинну дію; анальгезуючий ефект; захист ран від дії факторів навколишнього середовища за рахунок утворення плівки, стійкої навіть до впливу води; значну стимуляцію епітелізації з утворенням ніжного косметичного рубця.

Препарати Хітозан та Хітозан-гента добре переносялися хворими та в жодному випадку не викликали неприємних суб'єктивних відчуттів при їх використанні. При застосуванні даних гелів на рані утворюється стійка плівка, яка захищала її від будь-яких подразнюючих факторів.

Висновки.

1. Включення препаратів Хітозан та Хітозан-гента в комплексне лікування раневих уражень повік очей сприяло в значній мірі покращенню

перебігу післятравматичного періоду, скороченню термінів епітелізації тканин та усуненню рубцевої деформації повік, що потребує хірургічної корекції.

2. Багатоплановий характер лікувальної дії, високий клінічний ефект застосування дозволяє рекомендувати Хітозан та Хітозан-гента в якості препаратів вибору для надання першої невідкладної допомоги в комплексному лікуванні раневих поверхонь різного походження на шкірі повік.

Література

1. Джалиашвили О.А., Горбань А.И. Перевая помощь при заболеваниях и повреждениях глаза. – СПб., 1999. – 367с.
2. Гундорова Р.А., Нероева В.В., Кашникова В.В. Травмы глаза. – М.: «ГЭОТАР – Медиа», 2008. – 553с.
3. Иванов Д.Ф., Безуглый Б.С. Повреждения и ожоги глаз как причина экономических потерь // Офтальмолог. журн. – 1998. – №3. – С.185-187.
4. Коваленко В.Н., Викторова А.П. Компендиум лекарственных препараты 2007/2008. – К.: Морион, 2007.
5. Ченцова Е.В. Система патогенетически обоснованного лечения ожоговой травмы глаза: Автореф. дис. ...д-ра. мед. наук. – М.,1996. – 44с.

Реферат

ИЗУЧЕНИЕ ВЛИЯНИЯ РЕГЕНЕРИРУЮЩИХ ПРЕПАРАТОВ ХИТОЗАН И ХИТОЗАН-ГЕНТА НА СКОРОСТЬ ЭПИТЕЛИЗАЦИИ КОЖИ ВЕК

Безкоровая И.Н., Шилкина Д.И.

Ключевые слова: ожоги окологлазных участков, травматические поражения кожи век, Хитозан, Хитозан-гента, лечение.

Целью данной работы является изучение эффективности действия регенерирующих препаратов Хитозан и Хитозан-гента на скорость эпителизации кожи век. Препараты Хитозан и Хитозан-гента использовались в лечении больных с травматическими повреждениями и ожогами окологлазных участков, в сравнении с традиционной терапией. Установлено, что включение препаратов Хитозан и Хитозан-гента в комплексное лечение раневых повреждений век способствовало в большей степени улучшению течения посттравматического периода, сокращению сроков эпителизации тканей и устранению рубцовой деформации век, что требует хирургической коррекции. Многоплановый характер лечебного действия, высокий клинический эффект использования позволяет рекомендовать данные препараты в качестве препаратов выбора для оказания первой медицинской помощи в комплексном лечении раневых повреждений разного происхождения на коже век.

Summary

EFFECT OF HITOZAN AND HITOZAN-GENTA REGENERATING DRUGS ON THE EPITHELIZATION RATE OF PALPEBRAL SKIN

Bezkorovayna I.N., Shylkina D.I.

Key words: burns of periocular areas, traumatic injury, palpebral skin, therapy, Hitozan, Hitozan-genta.

The work was aimed to study the effect of Hitozan and Hitozan-genta regenerating drugs on the epithelization rate of palpebral skin. The drugs were used in therapy of traumatic injuries and burns of periocular areas and their effectiveness was compared with conventional therapy. It has been found out the application of the drugs as a part of the complex therapy of palpebral wound injuries promotes the considerable improvement of post-traumatic course, the decrease in period of tissular epithelization and the reversal of scar palpebral deformities when surgical correction is usually required. Multifactor properties of the drugs allow to recommend them as drugs of choice in emergency complex treatment of palpebral wound injuries.